

Leader Viisari ry

Into -teemahanke 57166 / loppuraportti

Yhteenveto hankkeesta

Viisarin Into -teemahankkeella haluttiin edistää kylien vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. Teemahankkeessa tukea siirrettiin yhdistyksille, jotka toteuttavat pieniä yhteisöjen toiminnallisuutta tai viihtyisyyttä edistäviä investointeja. Alahankkeet voivat sisältää kone- ja laitehankintoja ja/tai pieniä rakentamistoimenpiteitä. Hanke toteutettiin ajalla 16.10.2017 – 31.3.2020.

Alahankkeiden koko voi olla 500-12 000 euroa. Viisarin tuki alahankkeille oli 50%. Yksityinen rahoitus voi koostua kokonaan vastikkeettomasta työstä.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli tarjota Leader-rahoituksella tarpeellista tukea yhteisöjen toiminnan kehittämiseen, monipuolistamiseen sekä tukea yhteisöjen ja asukkaiden aktiivisuutta ja parantaa elinoloja alueella. Erityisenä tavoitteena oli lasten ja nuorten aktiivisuutta ja viihtyvyyttä tukevat toimenpiteet.

Paikallistasolla hankkeen tavoitteena oli lisätä asukkaiden mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintaan, parantaa asumisviihtyvyyttä sekä tehostaa yhteisessä käytössä olevien kokoontumistilojen käyttöä. Investointien tuella lisättiin asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyisyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylä- ja seurantalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tämä lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voitiin hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja.

Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä.

Hankkeen toimenpiteet ja aikataulu

Hankkeen toteuttaminen jakautui kolmeen vaiheeseen:

- 1) ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin ja toteutettiin alahankkeiden haku ja suoritettiin valinta
- 2) toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet
- 3) kolmannessa vaiheessa tehtiin maksuhakemukset, raportit ja tiedotettiin alahankkeiden tuloksista

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa suunniteltiin hakuilmoitukset ja sitä tukeva tiedotusmateriaali. Haun avautumisesta tiedotettiin paikallisissa sanomalehdissä (Sampo-lehti, Viiden Kunnan Sanomat, Sisä-Suomen lehti, Viitasaaren Seutu ja Kotiseudun Sanomat), Viisarin kotisivuilla ja uutiskirjeessä, Keski-Suomen maaseudun facebook-sivuilla sekä Nopola News'ssa. Alahankkeiden hakuaika on lehti-ilmoituksen julkaisemisesta 9.1.2018 saakka. Tiedotuksessa hyödynnettiin myös hankkeiden verkostoja ja tilaisuuksia. Haun avautumisesta tiedotettiin myös alueen kuntia ja kehittämissyhtiöitä. Nämä olivatkin innokkaita välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan esim. nettisivujen ja Facebookin välityksellä.

Erillisiä Infotilaisuuksia ei järjestetty vaan tietoa vietiin valmiisiin tilaisuuksiin:

- 31.10.2017 Pihtipudas, järjestöilta
- 1.11.2017 Viitasaari, järjestöilta
- 14.11.2017 Äänekoski, kyläparlamentti
- 20.12.2017 Kinnula, Saarenkylän kyläilta

Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 58 henkilöä. Hankkeen tulemisesta kerrottiin myös Tour de Viisari -kierroksella syksyn 2017 aikana jokaisessa alueemme kunnassa.

Lisäksi hankkeesta tiedotettiin Sykettä -hankkeen tilaisuuksissa (kylätalo- ja viestintäillat) ja materiaalia toimitettiin Saarijärven ja Viitasaaren kyläiltoihin, joihin ei päällekkäisyyksien vuoksi päästy paikalle.

Alahankehakemuksia saapui määräaikaan mennessä 14 kpl. Näistä 6 oli kokonaan uusia hakijoita, näistä kuitenkin kaksi hakijaa peruivat hakemuksensa valmistelun aikana. 2 yhdistystä ovat edellisellä ohjelmakaudella olleet koordinoitihankkeen tai tällä ohjelmakaudella teemahankkeen toteuttajia sekä 5 omien hankkeiden toteuttajia.

Päätöksen rahoitettavista toimenpiteistä teki Viisarin hallitus kokouksessaan 1.2.2018. Rahoitettavaksi valitut alahankkeet:

- Hietaman Nuorisoseura ry / Äänekoski; dataprojektorin ja valkokankaan hankinta
- Kyyjärven Mediamyllärit ry / Kyyjärvi; robottikameran, taulu-tv:n ja streamingpalvelimen hankinta
- Pääjärven Nuorisoseura ry / Saarijärvi; teatterivalojen hankinta ja asennus
- Kyyjärven Erämiehet ry / Kyyjärvi; katon ja terassin korjaus, ruokintakatosten ja telineen rakentaminen sekä dataprojektorin, riistakameroiden ja ip-kameran hankinta
- Kylä- ja Urheiluseura Kalmarin Nahjus ry / Saarijärvi; sisäliikunta- ja harrastusvälineiden hankinta, uusien äänilaitteiden hankinta, grillikodan rakentaminen
- Kämärin Kyläyhdistys ry / Kannonkoski; ulkovuorauksen korjaus ja maalaus, räystäskourujen, syöksytörvien ja lumiasteiden asennus
- Lanneveden Kyläyhdistys ry / Saarijärvi; kuntoradan kunnostus ja valaistus, Sahanrannan kohennus ja grillikodan hankinta, pysäköintialueen teko ja polun viitoitusten teko
- Saaren Kyläseura ry / Kinnula; kokoontumistilan kunnostus ja ilmalämpöpumpun hankinta, terassin rakentaminen
- Oinoskyläyhdistys ry / Karstula; kylätalon varauuskäynnin, kävelysillan ja terassin rakentaminen
- Vastingin Nuorisoseura ry / Karstula; Nuorisoseurantalons ulkomaalaus ja vuorilaudoituksen korjaus
- Vastingin Nuorisoseura ry / Karstula; Nuorisoseurantalons wc-tilojen korjaus
- Teatteri Lumpero ry / Saarijärvi; varaston rakentaminen

Virallisen päätösvalmistelun aikana teemahankkeen vastuhenkilöt ohjeistivat ja kouluttivat hankkeita kilpailutukseen, kirjanpitoon ja raportointiin liittyvistä asioista. Viisarin hallituksen päätöksellä hyväksyttävien alahankkeiden toteuttajat velvoitettiin osallistumaan koulutukseen. Koulutuksissa käytiin läpi sopimus tuen siirrosta. Sopimukset allekirjoitettiin koulutusten jälkeen.

Koulutukset pidettiin seuraavasti:

- 19.2. Karstulassa
- 21.2. Kinnulassa
- 22.2. Saarijärvellä

Toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet tehtyjen suunnitelmien mukaan. Alahankkeiden toteutuksesta vastasivat niitä hakevat yhteisöt. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat hankintojen kilpailutuksesta,

hankinnoista, hankintoihin liittyvästä kirjanpidosta ja maksuhakemusten valmistelusta erikseen laadittujen ohjeiden mukaisesti.

Vastingin Nuorisoseurantalo Ahjola uudessa maalipinnassa.

Teatteri Lumperon uusi varasto

Juniorit laittamassa apetta eläimille Kyyjärven Erämiesten rakentamiin ruokintakatoksiin

Saaren tuvan rakennustyöt käynnissä

Pääjärven Nuorisoseuran teatterivalojen asennusta

Betonimylllyn pyöritystä Oinoskyläyhdistyksen kylätalolla

Nevalinnan ulkopintaa kunnostettiin Kämärin Kyläyhdistyksen toimesta

Kolmannessa vaiheessa tehtiin hankkeen raportit ja haettiin tuki maksuun. Hankkeen tuloksista tiedotettiin alueen asukkaille ja kylätoimijoille. Lähes kaikista alahankkeista tehtiin videot teemalla Tuliko Intoa? Videot ovat löydettävissä Viisarin YouTube -kanavalta osoitteesta

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLqYJTobwHGn5InYcxvyey6CjkkEjzJc>

Hankekohteista tehtiin myös piirretty kartta, johon on kuvallisesti koottuna hankkeen toimenpiteet ja vaikutuksia.

Hankkeen maksatushakemukset laadittiin useamman kerran sovitun aikataulun mukaisesti:

- 30.9.2018 tilanteesta 31.10.2018 mennessä
- 30.6.2019 tilanteesta 30.8.2019 mennessä
- 31.10.2019 tilanteesta 7.1.2020 mennessä, loppumaksatus

Hankkeiden toteutuksen ja maksatuksen neuvonta on toteutettu pääsääntöisesti puhelimitse. Muutama yhdistys kävi toimistolla hakemuksiensa kanssa hakemassa ohjeistusta.

Valtaosa hankkeista pysyi pääsääntöisesti suunnitelmissaan, joskin hankkeiden sisältöihin tuli pieniä sisällöllisiä muutoksia matkan varrella.

Hankkeen resurssit ja toteutuksen organisaatio

Hankkeen hakijana ja vastuullisena toteuttajana toimi Leader Viisari ry. Se vastasi hankkeen toimenpiteiden koordinoinnista, alahankkeiden hakuun ja toteutukseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta, sekä hankkeen maksatushakemusten valmistelusta. Hankkeen työpanosta kohdennettiin yhdistyksen työsuhteessa oleville työntekijöille tehdyn työajan mukaisessa suhteessa.

Alahankkeiden toteuttajiksi haettiin avoimella haulla alueella toimivia yleishyödyllisiä yhteisöjä. Viisari laati sopimukset alahankkeiden toteuttajien kanssa. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat alahankehakemusten laatimisesta, laatimiensa hankkeiden toteutuksesta, hankintojen kilpailutuksesta ja raportoinnista sopimuksen mukaisesti. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat myös alahankkeiden yksityisestä rahoitusosuudesta sekä välirahoituksesta.

Alahankkeiden maksatushakemukset laadittiin kolmesti, viimeisen kerran alahankkeiden toimenpiteiden päätyttyä. Alahankkeiden tuki maksettiin yhteisöille sen jälkeen, kun Ruokavirasto oli suorittanut tuen Viisarille.

Koordinointiosan maksuhakemukset laadittiin neljästi. Viisari vastasi koordinointiosan välirahoituksesta. Hankkeella oli Viisarin kirjanpidossa oma kustannuspaikkansa.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus ajalla 16.10.2017 – 30.6.2020

Kustannukset / Koordinointiosa

	Kustannusarvio	Toteutunut
Palkat ja palkkiot	25 000,00	16 570,12
koordinoinnin palkat	25 000,00	16 570,12
Vuokrat	1 000,00	230,51
toimitilavuokrat	1 000,00	230,51
Ostopalvelut	9 500,00	6 331,39
ulkopuoliset palvelut	4 000,00	1 540,00
ilmoituskulut	2 025,00	2 024,04
ostetut hallintopalvelut	475,00	120,21
tilitoimistopalvelut	3 000,00	2 647,14
Matkakulut	2 300,00	787,59
henkilöstö	1 800,00	787,59
hallitus	500,00	0,00
Muut kustannukset	1 200,00	737,85
siivouspalvelut	100,00	75,30
laajakaista, intranet	100,00	78,98
nettisivujen ylläpito	40,00	19,92
atk-palvelut	40,00	28,13
pienhankinnat	10,00	6,40
toimistokalusteet	0,00	7,51
kalustovuokrat	50,00	119,71
kokouskulut	200,00	200,00
tarjoilut tilaisuuksiin	150,00	33,83
muut tilavuokrat	100,00	0,00
kopiokulut	50,00	20,14
postikulut	50,00	11,20
puhelin kulut	100,00	58,32
pankkikulut	40,00	14,51
toimistotarvikekulut	10,00	0,71
lehtimaksut	0,00	34,16
vakuutukset	10,00	8,32
sähkökulut	100,00	18,84
vesimaksut	40,00	1,46
siivous- ja keittiötarvikkeet	10,00	0,41
Yhteensä	39 000,00	24 657,46

Kustannukset / Alahankkeet

Alahankkeiden kokonaiskustannusarvio on 118.570 euroa ja toteutuneet kustannukset 108.219,20 euroa. Hyväksytyistä 12 hankkeesta kaikki toteutuivat. Alahankkeista Kyyjärven Erämiesten ja Kalmarin Nahjuksen hankkeet jakautuvat sekä kone- ja laitehankintoihin että rakentamiseen.

Kone- ja laitehankinnat		
	Myönnetty rahoitus	Toteutuneet kustannukset
Hietaman Nuorisoseura	2 500,00	2 224,79
Kyyjärven Mediamyllärit	12 000,00	12 000,00
Kyyjärven Erämiehet	5 859,00	5 859,00
Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus	4 150,00	3 713,16
YHTEENSÄ	24 509,00	23 796,95
Rakentaminen		
	Myönnetty rahoitus	Toteutuneet kustannukset
Kämärin Kyläyhdistys	11 512,00	11 183,53
Oinoskyläyhdistys	9 825,00	9 825,00
Vastingin Nuorisoseura 1	9 800,00	8 974,35
Vastingin Nuorisoseura 2	7 620,00	7 620,00
Saaren Kyläseura	12 000,00	12 000,00
Teatteri Lumpero	12 000,00	11 934,51
Kyyjärven Erämiehet	6 049,00	846,60
Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus	6 400,00	3 370,14
Pääjärven Nuorisoseura	7 000,00	6 813,12
Lanneveden Kyläyhdistys	11 855,00	11 855,00
YHTEENSÄ	94 061,00	84 422,25
YHTEENSÄ	118 570,00	108 219,20

Rahoitus

Koordinaation rahoitus

EU	10 356,13
valtio	9 369,83
kunta	4 931,49

Julkinen rahoitus yhteensä 24 657,46

Alahankkeiden rahoitus

EU	22 726,03
valtio	20 561,65
kunta	10 821,92

Julkinen rahoitus yhteensä 54 109,60

yksityinen rahallinen osuus 28 283,95

vastikkeeton työ 25 825,65

Yksityinen rahoitus yhteensä 54 109,60

Kokonaisrahoitus 108 219,20

Kokonaisrahoitus (koordinointi + alahankkeet)

Julkinen rahoitus

EU	33 082,16
valtio	29 931,48
kunta	15 753,41
Julkinen rahoitus yhteensä	78 767,05

Yksityinen rahoitus

rahallinen osuus	28 283,95
vastikkeeton työ	25 825,65
Yksityinen rahoitus yhteensä	54 109,60

Hankkeen seuranta

Hankkeelle ei ole perustettu erillistä ohjausryhmää, vaan hankkeen vaiheista keskusteltiin hallituksen kokouksissa. Hankkeet raportoivat maksuhakemuksen yhteydessä toteutuksen tilasta. Lisäksi hankkeiden vastuuhenkilöiltä tiedusteltiin matkan varrella hankkeen etenemisestä.

Hankkeen toteutusoletukset ja riskit

Riskinä oli, kuinka saadaan hankkeiden maksatukset toimimaan yhteisten hakuajojen puitteissa. Osa toteuttajista on kuitenkin itse katsonut parhaaksi hakea maksatusta myöhemmin, vaikka hanke onkin jo toteutunut. Tähän on syynä mm. kirjanpidon haasteet, kun useat yhdistykset tekevät kirjanpitonsa kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina olivat alahankkeiden toteutuksesta vastaavat yhdistykset, alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry. Alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry tiedottivat hankehaun mahdollisuuksista omille sidosryhmilleen aktiivisesti.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyvyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylätalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kylätaloille ja muihin kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Erityisesti hankkeen tuloksena edistettiin nuorten ja lasten harrastusmahdollisuuksia. Tämä taas lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voidaan hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja. Esimerkiksi Nahjuksen kylätalolle hankittiin monipuolisesti harrastusvälineistöä eri ikäisille käyttäjille, etenkin lapset ja nuoret huomioiden. Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä. Saaren Kyläseura on kunnostanut Saaren Tupaa asukkaiden käyttöön ja se on tuonut mukanaan paljon uutta toimintaa ja tapahtumia kylälle. Investoinnit ovat pysyviä ratkaisuja ja hyödyttävät alueen asukkaita hankkeen jälkeen. Hankkeilla oli myös vaikutusta esteettömyyteen ja turvallisuuteen. Hankkeet toivat mukanaan uutta toimintaa ja uusia harrastusmahdollisuuksia sekä lisäsivät tilojen ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia.

Kyyjärven Erämiesten hankkeessa huomioitavaa oli etenkin nuorten osuus niin talkootyössä kuin hankkeen tulosten hyödyntämisessä. Hankkeen tuloksiin on kirjattava syödyksi tuhansia kiloja kauroja eläinten ruokintapaikoilla 😊

Pienet hankkeet ovat erittäin tärkeitä toteuttajille. Videosarjaa kuvattaessa ihmisten ylpeys omista aikaansaannoksistaan oli huomattava – ja aivan syystäkin ylpeyttä omaan tekemiseen oli. Pienellä panostuksella saadaan aktivoitua kylien asukkaita yhteisen hyvän eteen ja yhteisöllisyyden lisääntyessä myös toiminta lisääntyy ja ollaan positiivisesti pyörivän kehän ytimessä.

Hankkeen määrälliset tulokset

	tavoite	toteuma 31.3.2020
parantuneista palveluista hyötynyt maaseutuväestö	9150 hlö	11900
tuetussa hankkeessa tehdyt talkootyötunnit	1901 h	2354
josta yli tavoitetason olevat talkootyötunnit		565
hankkeen aikana työllistyvien määrä		0,32 htv
toimenpiteiden määrä	12	12
uusien toimijoiden määrä	3	3
aktivointitilaisuuksiin osallistuneiden määrä (N, M)	100 (N 50, M 50)	103 (N 50, M 53)
ympäristöä parantavat toimet	6	6
rakennetut / kunnostetut / varustetut rakennukset ja rakennelmat	16	16
hankkeeseen osallistuvat organisaatiot	18	19

Esityksen jatkotoimenpiteiksi

Pieniin investointeihin suuntautuvat teemahankkeet ovat saaneet paljon kiitosta ja ne on koettu erittäin hyväksi tavaksi saada uusia yhdistyksiä mukaan maaseudun kehittämiseen hankevarojen avulla. Viisari on käynnistänyt kolmannen investointeihin keskittyvän teemahankkeen saamansa palautteen ja toiveiden perusteella.

Saarijärvellä 2.7.2020

Marja Salonen
toiminnanjohtaja

Mari Puro
hankesihteeri